

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Alius, qui dubitauit, An Deus esset, carcere emendatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

æquis animis aduersa omnia exciperentur? Dicuntur de te, quæ numquam cogitasti? discute finum & vide, an nos & tu de alijs direris aliquando, quæ non cogitarunt. Susplicantur te homines iniustum, surem, iuxiputum? examina conscientiam, an non & tu talia de alijs fueris suspicatus? Fraude circumuentus es? in pectore tuo circumspice, an non & alij à te fuerint circumuenti. Torum tuum alijs polluit? sed tu quoque antè torum alterius polluisti. Deicxit te de dignitate, de loco, de officio alijs? alios prior ipse deicisti, aut longè designasti grauiora. Sed in hoc aut illo facinorum genere iniuriam pateris? iniuriam iniurijs scito fuisse compensandam: si nocens essem, de quo accusaris, non antiquum tuum crimen, sed illud ipsum lueres, de quo accusaris. Noli ergo Deum vrgere de peccato, aut de iniquitate, sed te ipsum, si exagitaris; culpam agnoscē, si poenam sentis. Quod si culpa est tibi occulta, scito nihilominus à Deo iustissimo neminem frustra puniri. Audi ipsum Apostolum: *Nihil mihi conscius sum, inquit: sed non in hoc ius*
fificatus sum, qui autem iudicat me Dominus est. Plus videt, quātu, ô homo, plus illi crede, quā tibi: & quoties iratum animaduertis, sancti illius verbis illum placa: *Domine lux mea, inimici mei de me fecerunt quacumq; voluerunt; percutserunt, nudauerunt, polluerunt, corruperunt, vulnerauerunt, & ocidderunt me, quia recepsi a te;* itemque: *Domine quoniam tu es, qui fecisti me, noli exterminare me, tantum cade ut proficiam, non ut deficiam, tantum tunde ut producar, non ut comminuar.* Hoc discrimen est inter testam & aurum; testa cū tunditur, frangitur; aurum etiā tusum extenditur. Sic homines prauipoenis fiunt peiores & pereunt; probati, cū castigantur, emendantur. Et multi malis docti, cum Ephram mundo nuntium remiserunt; ne rursus peccantibus aliquid deterias contineret; vel saltem iicti sapuerunt.

Qualem ego virum cognoui, in quo eruditio cum ingenio certabat, qui cū ad perpetuum carcerem damnatus, in se se descendisset, Dei ccepit agnoscere iudicia, ac me audiente ingenuè dixit, se in libertate constitutū cogitasse; enim uero, an Deus esset, sape dubitasse. Carcer ergo, in quē alia de causa coniectus, de qua conuictus non est, illi dubium exemit, & mentem reddidit. Nam vel ex hac poena agnouit, esse Deum scelera punientem, neque

2. Cor. 4:4

S. Augustini
lib. soliloq;
cap. 6.

XI.

vidit iam se diuino dumtaxat, sed etiam humano auxilio indigere. Custodia igitur illi schola fuit humilitatis, quam nisi didicisset, ligatis manibus & pedibus in carcerem aeternum mittendus erat, quod ex quorumdam sententia (licet nonnulli salutem eius in dubio relinquant) Asæ regi plagis inemendato euenit. De quo

2. Paral. 16, 42. legimus: *Ægrotauit Asa anno trigesimo nono regni sui, dolore pedum vehementissimo, & nec in infirmitate sua quæsivit Dominum, sed magis in medicorum arte confisus est. Dormiuitque cum patribus suis. Nequaquam autem credibile est, eum cum patribus ad limbū abisse. Debebat namq; Dominum querere in infirmitate sua: idcirco enim immittit Dominus hominibus infirmitates, vt cum sua culpā in firmantur, diuinæ opis imploratione fiant fortiores.*

C A P V T X X X I X .

Sapientissimos quosq; tam Ethnicorum, quam Christianorum, sponte honorem fugisse, aut reliquisse.

I.

Sque adeò iustas Deus inuenit cauillas, ob quas hominibus honores neget, auferat, in ignominiam conuertat, siue ita mereantur, siue digni sint laude; vt ipsi certam homines, si sapient, ista mundi vana magis, quam splendida ornamenta suspecta habeant, contemnant, fugiant. *Tolle iactanciam*, ait S. Augustinus, *& omnes homines, quid sunt nisi homines?* *Quod si perueritas seculi admitteret, ut honoratores essent quique meliores: nee sic pro magno haberi debuit honor humanus, quia nullus est ponderis fumus.* Huius tamen fumi, hoc est, honoris, famæ, laudæ, gloriae, tamquam boni cuiusdæ externi, dominii est quoddam, q; 64. a. 5. ad dis, 3. & q; 73. a. 4. non quasi homo sit dominus notitiae, quam alius de illo format, ad J. Molin. tract. 4. de Iust. d 2. Less. l. 2. devirr. cap. 5. n. 59. Illefonius Messia l. 2. de vera & falsa glor. c. 16. sed quod quantum quidem ad famam attinet, sit dominus illius dignitatis moralis, qua idoneus est in aliorum mentibus bonam sui estimacionem, aut saltē non malam fundare, & immunitatem habere, ne alius possit malam de ipso opinionem formare. *Quod autem ad honorem attinet, homo est dominus iuris ad immunitatem, ne in honoreetur.* Hoc ius ad famam & honorem eti maximi sit faciendum, tamen honor ipse tamquam fumus à plurimis non est maximi factus, sed spretus, & contemptus. *Quod cum etiam in Ethnicis possit ostendi, tamen maxime eluxit in Christianis.*

In